

Številka: 018-045/2026-17
Datum: 17. 6. 2026

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Sama Červeka, kot predsednika senata, ter Andraža Žvana in Marka Medveda, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Sukcesivne dobave mleka in mlečnih izdelkov*«, v sklopu 2: »*Ekološki izdelki*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja BIO DOBROTE, proizvodnja domačih izdelkov, d.o.o., Studenec 28, Postojna, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Švab in Štepec, o.p., d.o.o., Dimičeva ulica 16, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Vojkova cesta 55, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), dne 17. 6. 2026

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva se zavrne.
3. Zahteva izbranega ponudnika za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik po odprtem postopku oddaja javno naročilo za sukcesivne dobave mleka in mlečnih izdelkov za obdobje 36 mesecev, ki ga je razdelil na dva sklopa. Obvestilo o naročilu je bilo dne 15. 1. 2026 objavljeno na portalu javnih naročil, pod št. objave JN000210/2026-Eue16/01, istega dne pa je bilo objavljeno tudi v Uradnem listu Evropske unije, pod št. objave 29574-2026.

Dne 3. 3. 2026 je naročnik na portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o oddaji javnega naročila*«, št. 430-506/2025-16 z dne 2. 3. 2026, iz katerega je med drugim razvidno, da je v sklopu

2 prejel dve ponudbi, javno naročilo v navedenem sklopu pa je oddal ponudniku Ž. M. – nosilcu dopolnilne dejavnosti na kmetiji iz Šmarij – Sap (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), ki je oddal po merilih prvovrščeno ponudbo. Dopustnosti vlagateljve ponudbe v sklopu 2 naročnik ni ocenjeval.

Vlagatelj je zoper naročnikovo odločitev o oddaji javnega naročila v sklopu 2 vložil zahtevek za revizijo z dne 11. 3. 2026. Po zatrjevanju vlagatelja je naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določil, da mora ponudnik za sklop 2 predložiti potrjene izjave o referencah oziroma računovodsko izjavo v skupni vrednosti najmanj 110.000,00 EUR z DDV za obdobje od leta 2022 do 2025. Pri tem je naročnik zahteval, da mora biti iz predložene dokumentacije razvidno, da se promet nanaša na izdelke, istovrstne izdelkom sklopa 2. V okviru odgovorov na vprašanja, na portalu javnih naročil objavljenih dne 23. 1. 2026 in 6. 2. 2026, je naročnik referenčni pogoj za sklop 2 zavezujoče obrazložil. Na izrecno vprašanje, ali se mora izjava nanašati na ekološke izdelke, kot so eko jogurt, eko skuta, eko sir, eko kefir, eko maslo, je naročnik odgovoril: »*Da. Sprememba se nanaša na ekološke izdelke iz sklopa 2.*« Upošteva je navedeno je naročnik v okviru referenčnega pogoja za sklop 2 nedvoumno zahteval, da mora vrednost 110.000,00 EUR z DDV izhajati iz prometa z ekološko predelanimi mlečnimi izdelki, tj. iz prometa z eko jogurtom, eko skuto, eko sirom, eko kefirjem, eko maslom in primerljivih predelanih ekoloških mlečnih izdelkov. Vlagatelj je pri vpogledu v ponudbeno dokumentacijo izbranega ponudnika pridobil dokument »Priloga 3«, tj. računovodski izpis, iz katerega izhaja, da skupni promet izbranega ponudnika v obdobju od leta 2022 do 2025 znaša 1.280.392,26 EUR z DDV. Od tega se 1.277.699,92 EUR z DDV (kar znaša 99,79 % celotnega prometa) nanaša na promet s kupcem KELE&KELE v povezavi z artiklom »M0004 Ekološko mleko (SI-EKO-002)«. Pri tem ne gre spregledati, da je KELE&KELE mlekarska predelovalna hiša, ki se ukvarja z odkupom surovega mleka in industrijsko predelavo le-tega. Izkazani promet v skupni višini 1.277.699,92 EUR z enim samim kupcem, ki je mlekar-predelovalec, tako nedvoumno kaže na dejstvo, da gre pri navedenem prometu za prodajo surovega mleka (ekološke kakovosti) predelovalcu in ne za dobave predelanih ekoloških mlečnih izdelkov. Prodaja surovega mleka mlekarski predelovalnici je po svoji pravni naravi osnovna kmetijska dejavnost v smislu 2. točke tretjega odstavka 2. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 100/25; v nadaljevanju: ZKme-2). Dopolnilna dejavnost na kmetiji je po ZKme-2 in Uredbi o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji (Uradni list RS, št. 57/15; v nadaljevanju: Uredba) strogo ločena od osnovne kmetijske dejavnosti in slednjo dopolnjuje z namenom izboljšanja dohodkovnega položaja kmetije. Med dopolnilne dejavnosti na kmetiji sodi zlasti predelava primarnih kmetijskih pridelkov na kmetiji, npr. predelava mleka v sir, skuto, jogurt ali maslo. Ker torej prodaja surovega mleka kupcu KELE&KELE ni dopolnilna dejavnost na kmetiji, temveč osnovna kmetijska dejavnost, prometa s KELE&KELE ni mogoče prikazati kot referenčnega prometa iz naslova dopolnilne dejavnosti. Izbrani ponudnik v ponudbi namreč nastopa izključno kot nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Referenčni pogoj je naročnik vezal na dokazovanje izkušenj pri dobavah ekološko predelanih mlečnih artiklov, tj. na dejavnost, ki bi se pri nosilcu dopolnilne dejavnosti na kmetiji izvajala v okviru dopolnilne dejavnosti predelave ali prodaje lastnih kmetijskih izdelkov. Promet iz osnovne kmetijske dejavnosti (prodaja surovine mlekarni) tako ne izkazuje zahtevanih izkušenj in ga ni mogoče upoštevati pri izpolnjevanju referenčnega pogoja za sklop 2. Po izvzetju prometa s KELE&KELE znaša vrednost referenčnega prometa izbranega ponudnika 2.692,34 EUR z DDV, kar pomeni, da izbrani ponudnik referenčnega pogoja za sklop 2 ne izpolnjuje. Dalje gre ponovno izpostaviti, da izbrani ponudnik v obravnavanem postopku nastopa v pravnem statusu nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Po ZKme-2 in Uredbi mora nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji za vsako skupino dopolnilnih dejavnosti pridobiti posebno dovoljenje pristojne upravne enote ter voditi ločeno knjigovodstvo, letni dohodek iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji pa ne sme presegati treh povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu. V tej zvezi iz »Priloge 3« izhaja, da je izbrani ponudnik že z enim samim kupcem (KELE&KELE) v vsakem posameznem letu v obdobju med leti 2022 in 2025 močno presegel zakonsko mejo letnega dohodka iz naslova dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Navedeno pa pomeni, da je bilo zakonito opravljanje dejavnosti v izkazanem obsegu v okviru statusa nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji

nemogoče – oseba, ki bi dosegala takšne dohodke iz naslova dopolnilne dejavnosti, bi bila dolžna dejavnost registrirati bodisi kot samostojnega podjetnika bodisi kot pravno osebo. Ker izbrani ponudnik v ponudbi nastopa izključno kot nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, je vrednotenje »Priloge 3« kot verodostojnega dokazila o referenčnem prometu iz dopolnilne dejavnosti nesprejemljivo. Navedene okoliščine ustvarjajo utemeljen sum, da je »Priloga 3« (v delu, ki se nanaša na kupca KELE&KELE) bodisi napačna oziroma neresnična bodisi gre v tem primeru za promet fizične osebe kot kmeta (prodaja surovega mleka), ki se ne sme upoštevati v referenčni pogoj, ker ne gre za dejavnost nosilca dopolnilne kmetijske dejavnosti na kmetiji oziroma gre za dejavnost, ki ni primerljiva s predmetom konkretnega javnega naročila. Močan indic za zgoraj navedene očitke nadalje izhaja iz certifikatov, ki jih je izbrani ponudnik predložil v ponudbi. Vlagatelj je v okviru izvedbe vpogleda v ponudbeno dokumentacijo izbranega ponudnika vpogledal v štiri certifikate, ki jih je izdal Inštitut za kontrolo in certifikacijo UM iz Hoč (tj. izvajalec nadzora s šifro SI-EKO-002). Pregled omenjenih certifikatov pokaže, da je izbrani ponudnik certifikat za predelavo mlečnih izdelkov na kmetiji v okviru programa »Izbrana kakovost« pridobil šele konec leta 2025, tj. tik pred oddajo ponudbe. Iz tega pa sledi, da izbrani ponudnik za tri od štirih let, ki sestavljajo referenčno obdobje, certifikata za predelavo mlečnih izdelkov na kmetiji ni imel, brez tega certifikata pa predelovalne dopolnilne dejavnosti ni mogel zakonito opravljati. Certifikat za mlečne izdelke po programu »Heumilch g.t.s.« je bil izdan dne 11. 2. 2026, tj. šele tekom razpisnega postopka in le tedne pred oddajo ponudbe. Ta certifikat sicer zamenjuje predhodnega, kar pa ne izključuje možnosti, da je bil predhodni certifikat pridobljen šele v letu 2025 oziroma neposredno pred oddajo ponudbe. Nasprotno pa certifikat za dejavnost pridelave surovega mleka po programu »Izbrana kakovost« in certifikat za »Seneno mleko ZTP«, ki se nanašata na osnovno kmetijsko dejavnost pridelave surovega mleka, opombe o zamenjavi predhodnega certifikata nimata, kar kaže, da gre za starejšo, vzpostavljeno dejavnost. Kronološka analiza certifikatov tako potrjuje, da je bila predelovalna dejavnost pri izbranem ponudniku v referenčnem obdobju 2022-2024 bodisi neobstoječa bodisi nezakonita (izvajanja brez certifikata). Edina dejavnost, ki jo je izbrani ponudnik v referenčnem obdobju certificirano opravljal in ki pojasnjuje promet takšnega obsega, je prodaja surovega mleka mlekarni, tj. osnovna kmetijska dejavnost. Naročnik, ki bi preveril navedene certifikate, bi moral ugotoviti, da izbrani ponudnik za referenčno obdobje 2022-2024 ni razpolagal s certifikatom za predelovalno dopolnilno dejavnost, kar pomeni, da se promet iz »Priloge 3« ni mogel nanašati na predelavo ekoloških mlečnih izdelkov na kmetiji. Četudi bi promet s KELE&KELE hipotetično pomenil prodajo pakiranega ekološkega mleka (in ne surovega mleka), pa bi promet v višini od 264.472,00 EUR do 356.386,00 EUR na letni ravni pri enem samem kupcu predstavljal indic, da je ponudnik dejansko presegel zakonske meje dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Naročnik bi moral preveriti, ali je prikazani promet izbranega ponudnika z vidika ZKme-2 zakonito dosegljiv, saj utegne predložena dokumentacija vsebovati neresnične navedbe, predložitev neresnične dokumentacije ali neresnične izjave v postopku javnega naročanja pa je razlog za izključitev ponudnika. Ker naročnik tega preizkusa ni opravil, je ravnal v nasprotju s petim in šestim odstavkom 89. člena ZJN-3. V nasprotju z izbranim ponudnikom je vlagatelj pri pripravi ponudbe izhajal iz referenčnega pogoja, kot je bil določen v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, in je v ponudbi predložil ustrezno dokumentacijo, ki izkazuje promet iz predelanih ekoloških mlečnih izdelkov. Ker je naročnik kot dopustno ocenil ponudbo izbranega ponudnika, ki ne dosega zahtevanega praga 110.000,00 EUR z DDV, je vlagatelja postavil v slabši položaj nasproti izbranemu ponudniku, ki referenčnega pogoja dejansko ne izpolnjuje. Glede na vse navedeno vlagatelj Državni revizijski komisiji predlaga, naj zahtevku za revizijo ugotovi in razveljavi izpodbijano odločitev za sklop 2, zahteva pa tudi povrnitev stroškov postopka pravnega varstva. Poleg navedenega vlagatelj predlaga tudi izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila.

Izbrani ponudnik, ki ga v predmetnem postopku pravnega varstva zastopa Odvetniška družba Brezovec o.p., d.o.o., Beethovnova ulica 7, Ljubljana, se je z vlogo z dne 19. 3. 2026 izjasnil o navedbah vlagatelja iz zahtevka za revizijo. V vlogi uvodoma navaja, da vlagatelj ne izkazuje

aktivne legitimacije za meritorno obravnavo zahtevka za revizijo, saj njegova ponudba zaradi tehnične neustreznosti ni dopustna. V nadaljevanju zatrjuje, da vlagatelj napačno interpretira referenčni pogoj, ko trdi, da artikel »M0004 Ekološko mleko« ne ustreza zahtevam za sklop 2. Svojo argumentacijo namreč gradi na napačni predpostavki, da je naročnik z odgovorom na vprašanje na portalu javnih naročil z dne 23. 1. 2026 dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila spremenil tako, da je zahteval referenco le za predelane izdelke (jogurt, sir itd.). Vendar že iz jezikovne razlage navedenega odgovora naročnika izhaja, da so bili omenjeni izdelki navedeni zgolj primeroma in ne kot taksativni seznam, ki bi izključeval osnovni ekološki izdelek, tj. mleko. Če bi naročnik želel izključiti mleko, bi to moral izrecno zapisati, pa ni. Nadalje ekološkega mleka ni mogoče enačiti zgolj s surovim mlekom. Izpostaviti gre, da se pojem »ekološko« nanaša izključno na način pridelave kmetijskega proizvoda v skladu s pravili ekološkega kmetovanja, kot ga določa Uredba (EU) 2018/848, ne pa na stopnjo njegove nadaljnje obdelave. Tako je lahko mleko, ki izpolnjuje pogoje za ekološko pridelavo, v prometu bodisi kot surovo bodisi kot toplotno obdelano (npr. pasterizirano ali drugače obdelano) mleko. Ekološko mleko torej pomeni mleko, proizvedeno v skladu z ekološkimi standardi, ne glede na njegovo nadaljnjo obdelavo. Artikel M0004, ki ga izbrani ponudnik dobavlja kupcu KELE&KELE in je predmet predloženega računovodskega izkaza, je (predelano) ekološko mleko, kot tako pa predstavlja končni certificirani ekološki izdelek, pripravljen za trg, in ne zgolj surovino, kakor to navaja vlagatelj. Navedeno izhaja tudi iz dokumenta »Ekološki certifikat«, iz katerega je razvidno, da ima izbrani ponudnik certificirano dejavnost »Priprava« (kar vključuje pakiranje, označevanje in skladiščenje) za kategorijo »živila in nepredelani proizvodi iz živine«, kamor sodi tudi mleko. Dalje je za pravilno odločitev v konkretni zadevi nerelevantno, kakšen odstotek v prometu izbranega ponudnika predstavlja artikel M0004. Prav tako dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ni zahtevala, da bi moral biti referenčni promet ustvarjen izključno v okviru dopolnilne dejavnosti. Tudi sicer se usposobljenost gospodarskega subjekta po 76. členu ZJN-3 preverja kot celota, kar pomeni, da referenco izkaže gospodarski subjekt, ne pa specifična »poddejavnost« znotraj istega subjekta. Ž. M. je (ista) fizična oseba, ki nastopa kot nosilec kmetije in kot nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, zaradi česar je ločevanje prometa na »osnovnega« in »dopolnilnega« za potrebe preverjanja tehnične usposobljenosti na področju javnega naročanja brezpredmetno in nima podlage v ZJN-3. Vlagatelj tudi napačno interpretira finančne omejitve za dopolnilno dejavnost na kmetiji. Dohodek je namreč v tem kontekstu potrebno razumeti kot razliko med davčno priznanimi prihodki in odhodki, kakor je izkazan v davčnem obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, prihodki iz prodaje ekološkega mleka (artikel M0004) kupcu KELE&KELE, ki jih je ustvaril izbrani ponudnik, pa se ne morejo enačiti z dohodkom (dobičkom), ki ga je iz tega naslova v referenčnem obdobju ustvaril izbrani ponudnik. Neutemeljene so tudi vlagateljeve trditve glede certifikatov, ki jih je v ponudbi predložil izbrani ponudnik. Kot je razvidno iz certifikatov, predloženih v tej vlogi, je namreč izbrani ponudnik pogoje za pridelavo in predelavo ekoloških ter senenih mlečnih proizvodov izpolnjeval v celotnem referenčnem obdobju. Vlagatelj je očitno pozabil, da se certifikati izdajajo periodično. Ker pa naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni zahteval predložitve certifikatov oziroma dokazil o certificiranju za vsako leto referenčnega obdobja, je izbrani ponudnik v ponudbi predložil (zgolj) zadnje veljavne certifikate. Končno pa so neutemeljene tudi vlagateljeve navedbe glede kršitve načela enakopravne obravnave ponudnikov. Naročnik je namreč v sklopu 2 vsem potencialnim ponudnikom (ne le izbranemu ponudniku) dovolil izkazovanje referenc z računovodskim izkazom, predloženi računovodski izkaz izbranega ponudnika pa temelji na dejanskih prodajnih podatkih za artikle, za katere je izbrani ponudnik ves čas razpolagal z ustreznimi certifikati. Glede na vse navedeno je treba po mnenju izbranega ponudnika zahtevke za revizijo zavrniti.

Naročnik je z dokumentom »Odločitev o zahtevku za revizijo«, št. 430-144/2026-3 z dne 30. 3. 2026, zahtevke za revizijo zavrnil, zavrnil pa je tudi zahtevi za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva, ki sta ju podala vlagatelj in izbrani ponudnik. V obrazložitvi navedene odločitve – ob sklicevanju na odgovore, v zvezi z zastavljenimi vprašanji potencialnih ponudnikov objavljene

na portalu javnih naročil – uvodoma zatrjuje, da v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnih naročil izpolnjevanja referenčnega pogoja ni pogojeval s posameznimi artikli, temveč je zahteval zgolj, da mora biti iz dokazil razvidno, da se ta nanašajo na ekološke izdelke. Naročnik je tako zahteval dokazila, da so ponudniki sposobni dobavljati ekološke izdelke, primeroma takšne, kot jih bo v konkretnem primeru naročal naročnik, v tej zvezi pa iz ponudbenega predračuna izhaja, da bo naročnik naročal tudi ekološko mleko. Iz računovodskega izpisa, ki ga je v ponudbi predložil izbrani ponudnik, je razvidno, da se v njem izkazani promet nanaša na ekološke izdelke, med drugim tudi na ekološko mleko (pri čemer nikjer iz izpisa ni razbrati, da ne gre za izdelek, temveč za surovino), kar je skladno z zahtevo naročnika. Dalje ne gre prezreti, da vlagateljve navedbe o napačni oziroma neresnični referenčni izjavi izbranega ponudnika temeljijo na razdelitvi dohodkov glede na osnovno oziroma dopolnilno dejavnost. Ker naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila vsebin, ki jih vlagatelj izpostavlja kot nezakonite, ni zahteval, jih v tem smislu tudi ni preverjal, saj lahko v fazi pregleda ponudb presoja zgolj, ali ponudba ustreza zahtevam, določenim v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Glede vlagateljevih navedb o tem, da bi moral biti (in zakaj bi moral biti) promet za artikel »Ekološko mleko« (tj. artikel z oznako M0004) s kupcem KELE&KELE izvzet iz referenčnega prometa, naročnik citira navedbe izbranega ponudnika, podane pod točkama 2. in 3. njegove vloge z dne 19. 3. 2026, ter navaja, da se s temi navedbami v celoti strinja. V nadaljevanju naročnik citira zahteve, ki jih je glede certifikatov določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, in zatrjuje, da je v obsegu citiranih zahtev predložene certifikate tudi preverjal. Naročnik pa v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni določil nobenih zahtev glede tega, kdaj je moral biti certifikat izdan, niti ni določil zahteve, da mora ponudnik razpolagati, priložiti ali na drug način dokazati obstoj preteklih certifikatov, poleg tega v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni določil, da bo naročnik navedeno preverjal. Naročnik je izbranega ponudnika sicer preveril v uradni evidenci AJPES in ugotovil, da ima izbrani ponudnik dejavnost registrirano od leta 2016 dalje, zato ni imel razloga dvomiti o resničnosti podatkov na računovodskem izpisu. Po mnenju naročnika so nadalje neutemeljene vlagateljve navedbe o kršitvi načel enakopravne obravnave ponudnikov in transparentnosti. Naročnik je z odgovorom na portalu javnih naročil vsem potencialnim ponudnikom (ne le izbranemu ponudniku) v sklopu 2 dovolil izkazovanje referenc z računovodskim izkazom, prav tako je v skladu z določili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila transparentno in za vse ponudnike enako presojal ustreznost referenčnega potrdila. Upošteva je navedeno je treba po prepričanju naročnika zahtevke za revizijo zavrniti.

Naročnik je dne 2. 4. 2026 Državni revizijski komisiji odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 2. 4. 2026 opredelil do navedb naročnika iz odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo. V vlogi vztraja pri pravovarstvenem predlogu ter trditvah in dokazih iz zahtevka za revizijo ter se dodatno opredeljuje do posameznih naročnikovih navedb. Zatrjuje, da je temeljno načelo pri presoji ustreznosti referenc istovrstnost oziroma primerljivost referenčnih del ali dobav. V tej zvezi ne gre spregledati, da je naročnik referenčni pogoj za sklop 2 določil z zahtevo po dokazilu o prometu z ekološkimi izdelki v višini najmanj 110.000,00 EUR z DDV, z odgovorom na portalu javnih naročil pa je ta pogoj vezal na predelane ekološke mlečne artikole. To pa pomeni, da je bil naročnik pri pregledu ponudbe izbranega ponudnika dolžan preveriti, ali predložena referenčna izjava izkazuje primerljive dobave. Zahteva po referenci za predelane ekološke mlečne izdelke ni bila formalna zahteva brez vsebinskega temelja, temveč je izhajala iz objektivnih posebnosti predmeta v sklopu 2. Dobava predelanih mlečnih izdelkov institucionalnim odjemalcem (tj. naročnikovim kuhinjam in vojašnicam) namreč zahteva od dobavitelja posebna znanja in ustrezno organizacijo, ki niso primerljivi z osnovno kmetijsko dejavnostjo, tj. s pridobivanjem mleka, takšnih znanj in izkušenj pa prodaja surovega mleka industrijskemu predelovalcu, kot je KELE&KELE, po naravi stvari ne izkazuje. V tej zvezi je napačno naročnikovo stališče, da z odgovorom, na portalu javnih naročil objavljenim dne 6. 2. 2026, referenčnega pogoja ni omejil na

predelane ekološke mlečne izdelke. Surovo mleko, prodano industrijskemu predelovalcu, po definiciji iz 3. točke tretjega člena Uredbe (EU) 2018/848 nedvomno predstavlja surovino kmetijskega izvora, ne glede pri tem na dejstvo, ali gre za konvencionalno mleko, ekološko mleko, pašno mleko ali mleko z drugimi kakovostnimi certifikati. Kakovostni oziroma ekološki status mleka opisuje način vzreje živali in pogoje pridelave, ne pa narave samega artikla kot surovine ali predelanega izdelka. Ekološki certifikat tako pove, kako so bile krave vzrejene in hranjene, ne pove pa, ali je mleko predelano ali nepredelano. Naročnik je predmetno javno naročilo razdelil na dva ločena sklopa, tj. sklop 1 »Mleko in mlečni izdelki« in sklop 2 »Ekološki izdelki«. Naročnik je torej sam vzpostavil razlikovanje med mlekom in mlečnimi izdelki. Strukturna ločitev javnega naročila na dva sklopa je torej neposreden dokaz naročnikovega lastnega razumevanja, da sta mleko in mlečni izdelki vsebinsko različni kategoriji, ta razlika pa je hkrati tudi razlika med surovino in predelanim živilom. Naročnikova argumentacija, da je mleko ekološki izdelek in da zato ustreza referenčnemu pogoju za sklop 2, je v neposrednem nasprotju z logiko dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila: če bi namreč za izkazovanje reference v sklopu 2 zadoščal promet iz prodaje mleka, bi ta zadoščal tudi za izkazovanje reference v sklopu 1 (ki se prav tako nanaša na mleko in mlečne izdelke), s tem pa bila referenčna zahteva za sklop 2 brez pravega smisla in učinka. V nadaljevanju vlagatelj ponovno izpostavlja, da dopolnilna dejavnost (ki je edina dejavnost, ki jo izbrani ponudnik opravlja v statusu, v katerem nastopa v ponudbi) obsega lastno predelavo kmetijskih pridelkov ter njihovo neposredno trženje. Ker pa prodaja surovega mleka mlekarni ni dopolnilna dejavnost na kmetiji, temveč osnovna kmetijska dejavnost, referenčni promet, ki iz nje izhaja, ne more biti vključen v referenco, ki jo izkazuje subjekt v statusu nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Po mnenju izbranega ponudnika je ločevanje na osnovno in dopolnilno dejavnost brezpredmetno, ker je Ž. M. ista fizična oseba v obeh statusih. Vendar ta argument zgreši bistvo – določba 76. člena ZJN-3 se namreč nanaša na vsebinsko usposobljenost ponudnika (tj. na znanje, izkušnje in zmogljivosti, ki se presojuje glede na dejansko naravo opravljenih poslov), ne pa na to, da se zakonske in statusne omejitve subjekta v postopku javnega naročanja zanemarijo. Dalje je napačno naročnikovo enačenje prihodkov, dohodka in dobička, saj se navedeni pojmi med seboj razlikujejo in služijo drugačnim pravnim namenom. Vlagatelj se nadalje strinja z naročnikovo navedbo, da dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ni zahtevala predložitve certifikatov za vsako posamezno leto referenčnega obdobja posebej, ki jo je naročnik podal v zvezi z vlagateljevim argumentom glede certifikatov. Izpostaviti pa gre, da vlagateljev argument glede certifikatov ni bil usmerjen v formalne zahteve dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Namen te dokazne linije (tj. kronologije certifikatov) je bil namreč izkazati, da izbrani ponudnik v referenčnem obdobju 2022-2025 objektivno ni mogel ustvarjati referenčnega prometa iz naslova dopolnilne dejavnosti predelave mleka na kmetiji.

Državna revizijska komisija je s sklepom, št. 018-045/2026-4 z dne 10. 4. 2026, odločila, da se vlagateljevemu predlogu za izdajo sklepa o zadržanju postopka oddaje javnega naročila ne ugodí.

Državna revizijska komisija je naročnika dne 24. 4. 2026 pozvala na dopolnitev odstopljene dokumentacije, naročnik pa je odstopljeno dokumentacijo dopolnil dne 29. 4. 2026.

Državna revizijska komisija je dne 15. 5. 2026 z dopisom, št. 018-045/2026-14, vlagatelju v seznanitev in opredelitev posredovala vlogo z dne 19. 3. 2026 (skupaj s prilogami), s katero se je izbrani ponudnik izjasnil o navedbah vlagatelja iz zahtevka za revizijo. Vlagatelju je bil v navedenem dopisu za podajo opredelitve do navedb izbranega ponudnika določen rok treh delovnih dni od prejema predmetnega dopisa, vlagatelj pa je bil v navedenem dopisu tudi poučen, da Državna revizijska komisija navedb iz prepozno podane opredelitve pri odločanju ne bo upoštevala.

Kot je razvidno iz portala eRevizija, je bil vlagatelju dopis Državne revizijske komisije, št. 018-045/2026-14, vročen dne 15. 5. 2026 (tj. z objavo navedenega dopisa na portalu eRevizija; prim.

v tej zvezi četrti odstavek 13.a člena ZPVPJN), do navedb izbranega ponudnika iz vloge z dne 19. 3. 2026 pa se je vlagatelj opredelil z vlogo, ki jo je prek portala eRevizija vložil (še) dne 26. 5. 2026. Ker je torej vlagatelj, poučen o pravnih posledicah prepozno podane opredelitve do navedb izbranega ponudnika, vlogo, s katero se je opredelil do omenjenih navedb, podal po preteku roka treh delovnih dni od prejema navedenega dopisa, pri tem pa predhodno ni zaprosil za podaljšanje roka, niti ni v vlogi z dne 26. 5. 2026 pojasnil razlogov za zamudo pri vložitvi te vloge, je Državna revizijska komisija vlagateljevo vlogo z dne 26. 5. 2026 štela za prepozno in navedb (posledično pa tudi dokaznih predlogov), podanih v omenjeni vlogi, pri odločanju ni upoštevala.

Državna revizijska komisija uvodoma ugotavlja, da izbrani ponudnik v vlogi z dne 19. 3. 2026 izpostavlja vprašanje obstoja vlagateljeve aktivne legitimacije kot enega od procesnih pogojev, ki morajo biti v skladu s 26. ter 31. členom ZPVPJN izpolnjeni za meritorno obravnavo zahtevka za revizijo. Ker vlagatelj ni zagovornik javnega interesa (prim. drugi odstavek 6. člena ZPVPJN), je za razrešitev vprašanja o obstoju njegove aktivne legitimacije potrebno ugotoviti, ali sta kumulativno podana elementa iz prve alineje prvega odstavka 14. člena ZPVPJN, to sta interes za dodelitev javnega naročila in možnost nastanka škode zaradi očitane kršitve naročnika.

Izbrani ponudnik vlagatelju ne oporeka interesa za dodelitev javnega naročila, pač pa zatrjuje, da vlagatelj v konkretnem primeru ne izkazuje možnosti nastanka škode. Po navedbah izbranega ponudnika je namreč vlagateljeva ponudba v sklopu 2 (zaradi neizpolnjevanja določenih tehničnih zahtev) nedopustna, posledično pa vlagatelju javno naročilo v navedenem sklopu ne bi moglo biti oddano niti v primeru, če bi z zahtevkom za revizijo uspel.

Državna revizijska komisija v zvezi z možnostjo nastanka škode kot elementom aktivne legitimacije najprej pojasnjuje, da vlagatelj z vložitvijo zahtevka za revizijo zavaruje svoj položaj, in sicer ko zatrjevane kršitve naročnika vplivajo na njegov položaj na način, da bi mu bilo zaradi njih onemogočeno ali bistveno oteženo sodelovanje v postopku javnega naročanja, posledično pa bi mu bila onemogočena ali bistveno otežena tudi možnost pridobitve javnega naročila. Kršitve, ki jih vlagatelj zatrjuje v zahtevku za revizijo, morajo tako imeti za posledico verjeten nastanek škode, ki se kaže kot posledica nezakonitega onemogočanja pridobitve konkretnega javnega naročila. Da bi bila možnost nastanka škode verjetna, pa mora biti podana (vsaj hipotetična) vzročna zveza med zatrjevanimi kršitvami naročnika in prikrajšanjem na strani vlagatelja, ki je nastalo (ali bi utegnilo nastati) zaradi naročnikovih kršitev. Pri tem gre izpostaviti, da se možnost nastanka škode v vsakem postopku ugotavlja posamično, ob upoštevanju danih okoliščin konkretnega primera (npr. predmeta javnega naročila, vrste postopka, faze postopka, konkretnih očitkov, ki so predmet zahteve za pravno varstvo; prim. v tej zvezi odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-046/2022, 018-001/2023, 018-13/2023 in 018-007/2025).

V obravnavanem primeru Državna revizijska komisija na podlagi vpogleda v izpodbijano odločitev o oddaji javnega naročila ugotavlja, da je naročnik v sklopu 2 (v zvezi s katerim je vlagatelj zoper izpodbijano odločitev vložil zahtevek za revizijo) kot dopustno ocenil zgolj ponudbo izbranega ponudnika, medtem ko se o dopustnosti ponudbe vlagatelja, ki je v navedenem sklopu poleg izbranega ponudnika edini oddal ponudbo, ni izrekel.

Ob upoštevanju navedenih okoliščin obravnavanega primera se za brezpredmetne z vidika ugotavljanja možnosti nastanka škode vlagatelju v smislu 14. člena ZPVPJN izkažejo navedbe izbranega ponudnika o domnevni nedopustnosti ponudbe vlagatelja, posledično pa se Državna revizijska komisija do njih ni vsebinsko opredeljevala. V obravnavanem primeru je namreč z vidika ugotavljanja možnosti nastanka škode vlagatelju bistveno, da naročnik dopustnosti vlagateljeve ponudbe (še) ni ocenil. Posledično mora vlagatelj, da bi mu lahko bila priznana možnost nastanka škode v smislu 14. člena ZPVPJN, v zahtevku za revizijo zatrjevati in dokazovati (le) kršitve naročnika pri ocenjevanju dopustnosti ponudbe izbranega ponudnika, to pa je vlagatelj v

konkretnem primeru tudi storil. Vlagatelj namreč v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je naročnik kršil ZJN-3 in določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ko je ponudbo izbranega ponudnika ocenil kot dopustno in je izbranemu ponudniku dodelil javno naročilo v sklopu 2, saj izbrani ponudnik po navedbah vlagatelja v omenjenem sklopu ne izpolnjuje referenčnega pogoja.

V kolikor bi se te vlagateljeve navedbe izkazale za utemeljene, bi bilo treba zahtevku za revizijo ugoditi in odločitev o oddaji javnega naročila za sklop 2 razveljaviti. Posledično bi se postopek oddaje javnega naročila v sklopu 2 vrnil v fazo pregleda in ocenjevanja ponudb, kar pa hkrati pomeni, da bi možnost dodelitve javnega naročila v navedenem sklopu pridobil tudi vlagatelj. Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da je v obravnavani zadevi realna stopnja verjetnosti nastanka škode (ali vsaj možnost nastanka škode) vlagatelju izkazana, s tem pa je – poleg nespornega interesa za dodelitev javnega naročila kot prvega obligatornega elementa – izpolnjen tudi drugi obligatorni element za priznanje aktivne legitimacije vlagatelju.

Ker je Državna revizijska komisija na podlagi predhodnega preizkusa zahtevka za revizijo, opravljenega v skladu z 31. členom ZPVPJN, ugotovila, da so – poleg aktivne legitimacije – izpolnjeni tudi preostali procesni pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN, je v nadaljevanju zahtevkov za revizijo skladno z drugim odstavkom 31. člena ZPVPJN sprejela v meritorno obravnavo.

Državna revizijska komisija je v okviru meritorne obravnave zahtevka za revizijo pregledala dokumentacijo o postopku oddaje predmetnega javnega naročila, pri čemer je vpogledala v dosje javnega naročila, objavljen na portalu javnih naročil, dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila (skupaj z naročnikovimi odgovori na vprašanja potencialnih ponudnikov, objavljenimi na portalu javnih naročil; prim. drugi odstavek 67. člena ZJN-3), izpodbijano odločitev naročnika in ponudbo izbranega ponudnika za sklop 2, vključno z dokumentom »Računovodski izpis – izjava o referencah« z dne 12. 2. 2026 (tj. »Priloga 3«).

Po pregledu navedene dokumentacije ter preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

V obravnavanem primeru je med vlagateljem in naročnikom spor glede vprašanja, ali je naročnik ravnal v skladu z določbami ZJN-3 in dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, ko je ponudbo izbranega ponudnika v sklopu 2 ocenil kot dopustno ter je izbranemu ponudniku v navedenem sklopu oddal javno naročilo.

Naročnikovo ravnanje je treba presojati z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, v skladu s katero je dopustna tista ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam ter zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika. Naročnik odda javno naročilo na podlagi meril po tem, ko v skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 preveri izpolnjevanje naslednjih pogojev: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3, ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. ter 83. člena ZJN-3, če so ta bila določena.

Iz citiranih določb ZJN-3 tako izhaja, da je mogoče kot dopustno oceniti in posledično izbrati zgolj ponudbo ponudnika, ki (med drugim) izpolnjuje pogoje za sodelovanje.

Naročnik ima v skladu s prvim odstavkom 76. člena ZJN-3 možnost, da določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na: a) ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, b) ekonomski in finančni položaj ter c) tehnično in strokovno sposobnost. Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko naročnik skladno z desetim odstavkom 76. člena ZJN-3 določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko tako zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil.

Možna dokazila za dokazovanje tehnične sposobnosti so navedena v osmem odstavku 77. člena ZJN-3. V skladu s točko b) osmega odstavka 77. člena ZJN-3 lahko naročnik zahteva, da gospodarski subjekt tehnično sposobnost za izvedbo javnega naročila dokaže s seznamom najpomembnejših dobav blaga ali opravljenih storitev v zadnjih treh letih skupaj z zneski, datumi in navedbo javnih ali zasebnih naročnikov. Zaradi zagotovitve ustrezne ravni konkurence lahko naročnik po potrebi navede, da bo upošteval dokazila o ustreznih dobavah blaga ali opravljenih storitvah izpred več kot treh let.

V obravnavanem primeru je naročnik pogoje za sodelovanje, ki se nanašajo na tehnično in strokovno sposobnost, določil, in sicer jih je navedel v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, poglavju »III. Navodila o načinu dokazovanja ponudnikove sposobnosti za izvedbo javnega naročila«, kjer je med drugim v okviru točke »3. Tehnični pogoji« zahteval:

»3.3 Ponudnik mora izpolnjevati posebne pogoje naročnika – reference.

Ponudnik mora priložiti potrjene izjave o referencah (brez reference naročnika tega javnega naročila) z oceno najmanj dobro in v skupni vrednosti, kot sledi:

SKLOP 1: 680.000,00 EUR z DDV

SKLOP 2: 110.000,00 EUR z DDV

Ponudnik lahko, namesto izjave o referencah (PRILOGA 3), »referenco« predloži tudi na drugačnem obrazcu, vendar mora le-ta vsebovati najmanj vse podatke iz priloženega obrazca. Reference morajo biti potrjene znotraj obdobja zadnjih 4 (štirih) let, in sicer za leta 2022, 2023, 2024 in 2025. Referenca se lahko nanaša na enega ali več sklopov oziroma obratno, za en sklop je lahko tudi več referenc, pomembna pa je skupna vrednost referenc za posamezen sklop, hkrati mora naročnik iz reference razbrati, da referenco lahko uporabi za posamezen sklop v smislu istovrstnih artiklov.

DOKAZILO:

- izpolnjeni, podpisani in žigosani obrazci PRILOGA 3: Izjava o referencah.«

Kot pravilno izpostavljata že stranki sami, sta bila dne 23. 1. 2026 ob 8.50 uri na portalu javnih naročil objavljena vprašanje enega od potencialnih ponudnikov in odgovor naročnika nanj v naslednji vsebini:

VPRAŠANJE

»Pozdrav,

Ali lahko ponudnik za EKO-BIO sklop namesto referenčnega naročila zaradi razdrobljenosti naročil, izkaže izpolnjevanje pogoja z računovodskim izkazom?

Lep pozdrav.«

ODGOVOR

»Naročnik za sklop 2 (ekološki izdelki), dovoli izkazovanje pogoja z računovodskim izpisom. Za sklop tako velja, da se referenčni pogoj izpolnjuje na način kot sledi: Ponudnik mora priložiti potrjeno računovodsko izjavo, v višini najmanj 110.000,00 EUR z DDV in sicer za obdobje od leta 2022 do 2025 (znotraj štirih let). Iz izjave mora biti razvidno, da se promet nanaša na ekološke izdelke.«

Dalje je naročnik, kot pravilno navajata tudi stranki, dne 6. 2. 2026 ob 9.08 uri na portalu javnih naročil objavil naslednje vprašanje enega izmed potencialnih ponudnikov:

*»Spoštovani,
prosimo obrazložitev odgovora na vprašanje:*

*»Pozdrav,
Ali lahko ponudnik za EKO-BIO sklop namesto referenčnega naročila zaradi razdrobljenosti naročil, izkaže izpolnjevanje pogoja z računovodskim izkazom?
Lep pozdrav.*

ODGOVOR

Naročnik za sklop 2 (ekološki izdelki), dovoli izkazovanje pogoja z računovodskim izpisom. Za sklop tako velja, da se referenčni pogoj izpolnjuje na način kot sledi: Ponudnik mora priložiti potrjeno računovodsko izjavo, v višini najmanj 110.000,00 EUR z DDV in sicer za obdobje od leta 2022 do 2025 (znotraj štirih let). Iz izjave mora biti razvidno, da se promet nanaša na ekološke izdelke.«

Prosimo za obrazložitev, ali prav razumemo vaš odgovor: »Izjava se mora nanašati na ekološke izdelke« kot so: eko jogurt, eko skuta, eko sir, eko kefir, eko maslo,...

Hvala.«

Na navedeno vprašanje je naročnik odgovoril:

»Da. Sprememba se nanaša na ekološke izdelke iz SKLOPA 2.«

Državna revizijska komisija na podlagi pregleda dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila uvodoma ugotavlja, da je predmet sklopa 2 dobava ekoloških izdelkov, navedeno pa med strankama ni sporno. Kot izhaja iz ponudbenega predračuna, naročnik v sklopu 2 naroča raznovrstne »eko« jogurte, »eko« sire in »eko« skuto, poleg navedenega pa tudi »eko« seneno mleko.

Kaj je ekološko seneno mleko, je naročnik določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Ker je torej naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila izrecno določil pomen pojma »ekološko seneno mleko«, pri tem pa v navedeni dokumentaciji ni nikjer zahteval, da je treba pojem »ekološkega senenega mleka« razlagati ob (hkratnem) upoštevanju Uredbe (EU) 2018/848, niti se ni v navedeni dokumentaciji na omenjeno uredbo skliceval v povezavi z urejanjem morebitnih drugih vprašanj, je treba za potrebe predmetnega postopka kot relevantne za določitev pomena pojma »ekološkega senenega mleka« šteti določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (in ne Uredbe (EU) 2018/848, na katero se v tej zvezi sklicuje izbrani ponudnik, v vlogi z dne 2. 4. 2026 pa tudi vlagatelj).

V skladu z določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (gl. dokument »Priloga št. 1: Kakovostne zahteve«, poglavje »Ekološko seneno mleko in ekološki mlečni izdelki iz senenega

mleka») ekološko seneno mleko pomeni »mleko živali, ki so bile hranjene le z ekološko pridelano krmo, brez prisotnosti antibiotikov, hormonov in drugih zdravil. Imeti mora ustrezeni certifikat, s katerim se zagotavlja sledljivost in dokazuje, da je seneno mleko ekološko živilo«.

Pritrditi gre zato (po vsebini smiselni) navedbi izbranega ponudnika, da se pojem »ekološkega mleka« nanaša na način pridelave mleka oziroma, konkretnije, na način vzreje in hranjenja živali, od katerih je bilo pridobljeno mleko, ne pa na stopnjo njegove nadaljnje obdelave oziroma predelave. Da pojem »ekološkega senenega mleka« pomeni mleko živali, ki so bile vzrejene in hranjene na določen način, ne da bi bile iz navedenega pojma hkrati razvidne informacije o tem, ali je to mleko predelano ali surovo, sicer izhaja tudi iz navedb vlagatelja samega. Vlagatelj namreč v vlogi z dne 2. 4. 2026 navaja, da ekološki status mleka opisuje način vzreje živali in pogoje pridelave, ne določa pa narave samega artikla oziroma ne pove, ali je takšno mleko predelano ali je surovina.

Med strankama torej ni sporno, da je lahko ekološko mleko samo po sebi bodisi predelano bodisi nepredelano (surovina), s tem pa se – glede na opredelitev ekološkega senenega mleka v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila – strinja tudi Državna revizijska komisija. Pregled določb navedene dokumentacije nadalje pokaže, da je naročnik v okviru predmeta javnega naročila za sklop 2 zahteval (zgolj) dobavo »ekološkega senenega mleka« (kot mleka živali, vzrejenih oziroma hranjenih na določen način), ne da bi hkrati določil, ali mora biti to mleko predelano ali ne. Ker naročnik ni zahteval, da mora biti ekološko seneno mleko, ki ga naroča v sklopu 2, predelano, niti ni zahteval, da mora biti nepredelano (surovo), gre po presoji Državne revizijske komisije ugotoviti, da so lahko ponudniki v sklopu 2 ponudili tako predelano kot nepredelano ekološko seneno mleko.

Dalje med strankama ni sporno, da je naročnik v sklopu 2 od ponudnikov zahteval reference za dobavo istovrstnih artiklov, kot jih v omenjenem sklopu naroča sam. Navedeno je sicer potrjeno tudi s pregledom dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (gl. poglavje III, točka 3, podtočka 3.3), prav tako je skladno s pravno naravo referenc.

V skladu z ustaljenim stališčem Državne revizijske komisije (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-050/2018, 018-160/2021, 018-191/2021 in 018-141/2024), ki ga izpostavlja tudi vlagatelj, so namreč reference po svoji naravi dokazila o tem, da je določen gospodarski subjekt sposoben izvesti javno naročilo v zahtevanem obsegu in kvaliteti, saj dokazujejo, da je ta subjekt v preteklosti primerljiva dela že uspešno opravil. Pri tem je razumljivo, da se morajo referenčna dela nanašati na opravila, ki so istovrstna oziroma primerljiva tistim, katerih izvedba se v posameznem primeru pričakuje od izvajalca – le na ta način je namreč mogoče na podlagi referenc sklepati, da bo gospodarski subjekt uspešno izvedel tudi razpisana dela. Katera konkretno so v določenem primeru istovrstna oziroma primerljiva referenčna dela in na kakšen način ter v kolikšnem obsegu mora gospodarski subjekt izkazati istovrstnost oziroma primerljivost teh del, pa je v vsakem posameznem primeru odvisno od zahtev, ki jih je glede istovrstnosti v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določil naročnik.

V obravnavanem primeru pregled dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (kot je bila v veljavi pred objavo naročnikovih odgovorov na portalu javnih naročil) pokaže, da naročnik – ki je sicer zahteval reference za dobavo istovrstnih artiklov – zahtevane istovrstnosti v omenjeni dokumentaciji ni opredelil, niti ni določil, katere konkretne artikle je treba v danem primeru šteti za istovrstne artiklom sklopa 2.

Ob dejstvu, da so predmet naročila v sklopu 2 ekološki izdelki, in sicer ekološki jogurti, siri, skuta in mleko, je treba zato – ob upoštevanju pravne narave referenc – šteti, da so lahko ponudniki usposobljenost za izvedbo predmetnega javnega naročila v navedenem sklopu skladno z

dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila (kot je bila veljavi pred objavo naročnikovih odgovorov na portalu javnih naročil) nedvomno dokazovali z uspešno izvedenimi dobavami artiklov, ki jih naročnik naroča v sklopu 2, ne pa tudi izključno z njimi. Zahteve po dobavi istovrstnih artiklov – ob odsotnosti ustrezne določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila – namreč v konkretnem primeru ni mogoče razlagati na način, da bi lahko ponudniki reference izkazovali z dobavami zgolj tistih artiklov, ki so predmet sklopa 2, nedvomno pa so jih lahko izkazovali (tudi) z dobavami artiklov, ki so predmet sklopa 2.

Glede na navedeno gre torej ugotoviti, da je naročnik s tem, ko je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (pred objavo odgovorov na portalu javnih naročil) za sklop 2 določil zahtevo po referencah za dobavo istovrstnih artiklov, pravzaprav zahteval dokazila o usposobljenosti ponudnikov za dobavo ekoloških izdelkov, tj. ekoloških jogurtov, sirov, skute, mleka in drugih primerljivih ekoloških izdelkov, pri čemer je ta dokazila tudi specificiral. Ponudniki so morali tako v skladu s poglavjem III, točko 3, podtočko 3.3 omenjene dokumentacije usposobljenost za dobavo navedenih ekoloških izdelkov dokazati s predložitvijo izpolnjene, podpisane in žigosane izjave o referencah (obrazec »Priloga 3«).

Iz naročnikovega odgovora, dne 23. 1. 2026 objavljenega na portalu javnih naročil, izhaja, da je naročnik vrsto dokazila, ki ga je zahteval v zvezi z dokazovanjem usposobljenosti za sklop 2, z navedenim odgovorom spremenil. Naročnik je tako z odgovorom z dne 23. 1. 2026 v zvezi z dokazovanjem izpolnjenosti referenčnega pogoja za sklop 2 – namesto predhodno zahtevane izjave o referencah – kot dokazilo zahteval predložitev potrjene računovodske izjave oziroma računovodskega izpisa, pri tem pa je izrecno izpostavil, da se mora promet (predstavljen v okviru navedenega izpisa oziroma izjave) nanašati na ekološke izdelke.

Iz tega pa sledi, da je naročnik z odgovorom na portalu javnih naročil z dne 23. 1. 2026 spremenil (zgolj) zahtevano vrsto dokazila za dokazovanje izpolnjevanja referenčnega pogoja za sklop 2, ne pa tudi predmeta obravnavanega referenčnega pogoja, kot to zmotno meni vlagatelj. Referenčni pogoj za sklop 2 se je torej tako pred objavo omenjenega odgovora na portalu javnih naročil kot tudi po njej nanašal na ekološke izdelke, tj. na ekološke jogurte, sire, skuto, mleko in druge primerljive ekološke izdelke.

V nasprotju z zatrjevanjem vlagatelja pa naročnik po presoji Državne revizijske komisije predmeta referenčnega pogoja za sklop 2 ni spremenil niti z odgovorom na vprašanje, na portalu javnih naročil objavljenim dne 6. 2. 2026.

Navedeni odgovor je namreč treba razlagati v povezavi z vsebino zastavljenega vprašanja, na katerega je bil ta odgovor podan, tj. vprašanja, ali je pravilno razumevanje naročnikovega odgovora z dne 23. 1. 2026 (s katerim je naročnik spremenil zahtevano vrsto dokazila za izkazovanje referenc), da se mora računovodska izjava (tj. spremenjeno dokazilo za izkazovanje referenc) »nanašati na ekološke izdelke, kot so: eko jogurt, eko skuta, eko sir, eko kefir, eko maslo, ...«

S tem, ko je na vprašanje, ki se je nanašalo na pravilno razumevanje odgovora glede spremembe vrste dokazila, odgovoril z »Da. Sprememba se nanaša na ekološke izdelke iz SKLOPA 2.«, je naročnik po presoji Državne revizijske komisije zgolj potrdil, da se sprememba iz odgovora z dne 23. 1. 2026, tj. sprememba glede vrste dokazila, nanaša (le) na ekološke izdelke iz sklopa 2 (ne pa morebiti tudi na mleko in mlečne izdelke iz sklopa 1).

Poleg potrditve, da je spremenjeno dokazilo za izkazovanje referenc relevantno (zgolj) v zvezi s sklopom 2 (ne pa tudi v zvezi s sklopom 1), je imel naročnikov pritrdilni odgovor na vprašanje, v okviru katerega so bili naštetih posamezni ekološki mlečni izdelki, po presoji Državne revizijske komisije še eno pravno posledico – tj. konkretizacijo ekoloških izdelkov, ki jih je treba v sklopu 2

šteti za relevantne v smislu presoje istovrstnosti izdelkov, ki so lahko predmet referenc v navedenem sklopu.

V tej zvezi pa po oceni Državne revizijske komisije ne gre spregledati dvojega. Prvič, že na podlagi uporabe besedne zveze »ekološke izdelke, kot so« gre ugotoviti, da v okviru objave z dne 6. 2. 2026 navedeni izdelki (eko jogurt, eko skuta, eko sir, eko kefir, eko maslo) niso bili določeni taksativno, temveč (zgolj) primeroma, to pa je še dodatno potrjeno z uporabo skupka ločil »,...« za navedbo omenjenih izdelkov. In drugič, naročnik niti predelanega niti nepredelanega ekološkega mleka, ki je – kot že pojasnjeno – bodisi v predelani bodisi v nepredelani obliki sestavni del predmeta naročila v sklopu 2, ni izrecno izključil iz nabora ekoloških izdelkov, katerih dobava je lahko predmet referenc v navedenem sklopu.

Ob upoštevanju vsega navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila – vključno z informacijami, podanimi v okviru naročnikovih odgovorov na portalu javnih naročil, ki jih je treba šteti za del te dokumentacije (prim. drugi odstavek 67. člena ZJN-3) – ne daje podlage za zaključek, da je naročnik iz nabora izdelkov, katerih dobava je lahko predmet referenc v sklopu 2, izključil ekološko mleko, niti ne daje podlage za zaključek, da je naročnik kot predmet referenc v navedenem sklopu dopustil samo predelano ekološko mleko.

Res je sicer, da izdelki, ki jih je naročnik v okviru objave na portalu javnih naročil z dne 6. 2. 2026 določil kot relevantne za presojo istovrstnosti referenc v sklopu 2, sodijo med predelane mlečne izdelke, kot to zatrjuje vlagatelj. Vendar je pri tem treba izpostaviti, da so bili ti izdelki, kakor že pojasnjeno, določeni zgolj primeroma, naročnik pa v sklopu 2 naroča (tudi) ekološko mleko, ki ga lahko ponudniki ponudijo tako predelanega kot nepredelanega. Ker je pri presoji ustreznosti referenc – kakor pravilno navaja že vlagatelj sam – ključnega pomena, da so referenčna dela istovrstna tistim, ki so v posameznem primeru predmet javnega naročila, po presoji Državne revizijske komisije ne more biti dvoma, da so lahko v konkretnem primeru ob upoštevanju predmeta naročila v sklopu 2 predmet referenc v navedenem sklopu (tudi) dobave bodisi predelanega bodisi nepredelanega ekološkega mleka.

Takšnega zaključka ne more spremeniti naročnikova navedba, podana v okviru odgovora z dne 6. 2. 2026, iz katere izhaja, da gre v primeru objave na portalu javnih naročil z dne 23. 1. 2026 za spremembo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Sprememba, ki jo v odgovoru z dne 6. 2. 2026 omenja naročnik, se namreč – kot že obrazloženo – nanaša na (spremenjeno) vrsto dokazila za izkazovanje referenc v sklopu 2, ne pa na predmet referenc. Ta v navedenem sklopu nikoli ni bil spremenjen in je vseskozi vključeval tudi dobave ekološkega mleka, bodisi predelanega bodisi nepredelanega.

Neutemeljene so glede na navedeno trditve vlagatelja, da je morala vrednost referenc, s katerimi so ponudniki izkazovali usposobljenost za izvedbo predmeta javnega naročila v sklopu 2, izhajati iz prometa s predelanimi ekološkimi mlečnimi izdelki (tj. iz eko jogurta, eko skute, eko sira, eko kefirja, eko masla in primerljivih predelanih ekoloških mlečnih izdelkov), medtem ko promet z nepredelanim (surovim) ekološkim mlekom v okviru referenčne vrednosti naj ne bi bilo dopustno upoštevati. Ne gre namreč prezreti, da je v konkretnem primeru predmet naročila v sklopu 2 (tudi) ekološko mleko, naročnik pa ni nikjer določil, da mora biti navedeno mleko predelano, niti ni nikjer zahteval, da se morajo reference (v primeru, ko je njihov predmet dobava ekološkega mleka), nanašati izključno na ekološko mleko, ki je predelano.

Glede na navedeno se za pravno nerelevantne izkažejo trditve vlagatelja o tem, da promet s kupcem KELE&KELE v povezavi z artiklom »M0004 Ekološko mleko (SI-EKO-002)«, kot izhaja iz »Priloge 3« izbranega ponudnika, predstavlja promet s surovim oziroma nepredelanim ekološkim

mlekom. Kot je že bilo ugotovljeno, naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila predmeta referenc (s tem pa referenčnega prometa) v sklopu 2 ni omejil zgolj na dobavo predelanega ekološkega mleka, pač pa je bilo mogoče usposobljenost za izvedbo naročila v sklopu 2 dokazovati tudi z referencami za dobavo nepredelanega ekološkega mleka (kar pomeni, da je bilo v okviru referenčnega prometa dopustno upoštevati tudi promet iz dobav z nepredelanim ekološkim mlekom).

Iz tega pa sledi, da vlagatelj z argumentom, da navedeni promet izbranega ponudnika s kupcem KELE&KELE iz »Priloge 3« po vsebini predstavlja promet s surovim ekološkim mlekom, ne more doseči neupoštevanja tega prometa v skupni vrednosti referenc za sklop 2, za kar si vlagatelj pravzaprav prizadeva s tem argumentom, posledično pa se Državna revizijska komisija do revizijskih navedb, podanih v tej zvezi, ni vsebinsko opredeljevala. Pri tem gre dodati, da zgolj dejstvo, da je bil navedeni promet izbranega ponudnika ustvarjen s kupcem KELE&KELE (tj. z mlekarno), samo po sebi tudi sicer še ne omogoča zaključka, da se ta promet nanaša na prodajo surovega mleka, kot to zatrjuje vlagatelj, navedeno pa tudi v primeru, ko bi se izkazalo za resnično, z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila – kakor že obrazloženo – ne bi bilo v nasprotju.

Prav tako vlagatelj – tudi v primeru, če bi se za resnične izkazale njegove navedbe, da je bil omenjeni promet izbranega ponudnika s kupcem KELE&KELE ustvarjen s prodajo surovega mleka – ne bi mogel uspeti z navedbo, da sodi prodaja surovega mleka v osnovno kmetijsko dejavnost, posledično pa v okviru reference izbranega ponudnika, ki v predmetnem postopku nastopa kot nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ne bi smela biti upoštevana.

V tej zvezi gre namreč v obravnavanem primeru kot bistveno ugotoviti, da naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni določil, iz katere kmetijske dejavnosti, osnovne ali dopolnilne dejavnosti na kmetiji, bodisi sme bodisi ne sme izvirati referenčni promet. Navedeno pa pomeni, da za presojo ustreznosti referenc glede na okoliščine konkretnega primera ne more biti ključnega pomena, v okviru katere svoje dejavnosti je izbrani ponudnik izvedel referenčne dobave, zato se Državna revizijska komisija do obširnih navedb strank, podanih v tej zvezi, ni vsebinsko opredeljevala. Ključno je tako lahko le, da je izbrani ponudnik v referenčnem obdobju uspešno izvedel dobave istovrstnih izdelkov v zahtevani vrednosti, ne glede pri tem na dejstvo, iz katere njegove dejavnosti je izviral referenčni promet.

Drugače povedano, v kolikor je izbrani ponudnik – za katerega ni sporno, da je v predmetnem postopku javnega naročanja oddal ponudbo kot nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, sicer pa poleg dopolnilne opravlja tudi osnovno kmetijsko dejavnost – v obravnavanem primeru res priglasi reference, katerih vrednost izvira iz njegovega opravljanja osnovne kmetijske dejavnosti, je s tem morda kršil pravila glede opravljanja dopolnilne dejavnosti na kmetiji (za presojo slednjega sicer Državna revizijska komisija kot poseben, neodvisen in samostojen državni organ, ki odloča o zakonitosti oddaje javnih naročil v vseh stopnjah postopka javnega naročanja, ni pristojna; prim. v tej zvezi prvi odstavek 60. člena ZPVPJN).

Nasprotno pa izbranemu ponudniku zgolj iz razloga, ker naj bi kot nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji priglasi reference glede dobav ekološkega mleka, ki naj bi jih sicer izvedel v okviru svojega opravljanja osnovne dejavnosti na kmetiji, ne bi bilo mogoče očitati neustreznosti priglasi referenc. Bistvo referenc je namreč v tem, da gospodarski subjekt z njimi izkaže, da je že uspešno izvedel dela, primerljiva predmetu javnega naročila, ne glede pri tem na dejstvo, v okviru katere svoje dejavnosti jih je izvedel.

Ker torej za presojo ustreznosti referenc, ki jih je v sklopu 2 priglasi izbrani ponudnik, ne more biti relevantno, ali te izvirajo iz prodaje nepredelanega ali predelanega ekološkega mleka, se Državna revizijska komisija v nadaljevanju ni vsebinsko opredeljevala do vlagateljevih navedb glede

certifikatov izbranega ponudnika. Te vlagateljeve navedbe so bile namreč – kot po vsebini smiselno izhaja že iz zahtevka za revizijo, izrecno pa je to vlagatelj navedel v vlogi z dne 2. 4. 2026 – usmerjene izključno v (dodatno) utemeljevanje vlagateljeve navedbe, da izbrani ponudnik v referenčnem obdobju ni mogel zakonito ustvarjati referenčnega prometa iz naslova opravljanja dopolnilne dejavnosti na kmetiji (ga je pa tudi po navedbah vlagatelja lahko ustvarjal iz naslova opravljanja osnovne dejavnosti na kmetiji). Ker pa je bilo ugotovljeno, da dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila določb glede dejavnosti, iz katerih bi bodisi morale bodisi ne bi smele izvirati reference oziroma referenčni promet, ni vsebovala, so se vlagateljeve navedbe glede certifikatov izbranega ponudnika izkazale za pravno nerelevantne.

Ob dejstvu, da so se za pravno nerelevantne izkazale vlagateljeve navedbe glede certifikatov izbranega ponudnika, Državna revizijska komisija tudi ni vsebinsko obravnavala navedb naročnika in izbranega ponudnika, podanih kot odgovor na omenjene vlagateljeve navedbe, posledično pa ni izvedla dokaza z vpogledom v (ponudbi in postopku pravnega varstva predložene) certifikate izbranega ponudnika ter odločbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano z dne 28. 7. 2021, ki sta ga predlagala vlagatelj in izbrani ponudnik.

Ker Državna revizijska komisija glede na prvi odstavek 60. člena ZPVPJN ni pristojna za obravnavo morebitnih kršitev v zvezi s preseganjem zakonsko določene meje letnega dohodka iz naslova opravljanja dopolnilne dejavnosti na kmetiji, tudi ni vsebinsko obravnavala vlagateljevih navedb o tem, da je izbrani ponudnik v vsakem posameznem letu referenčnega obdobja močno presegel zakonsko mejo iz naslova dopolnilne dejavnosti na kmetiji, v tej zvezi pa je zavrnila tudi vlagateljov dokazni predlog z vpogledom v »Prilogo 3«. Tudi sicer bi te navedbe, v kolikor bi se izkazale za utemeljene, lahko bile relevantne z vidika ugotavljanja kršitve pravil glede meje letnega dohodka iz naslova opravljanja dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ne pa tudi z vidika ugotavljanja ustreznosti referenc, katerih bistvo je v dokazovanju, da je gospodarski subjekt že uspešno izvedel dela, primerljiva predmetu javnega naročila.

V tej zvezi je vlagatelj po vsebini smiselno zatrjeval tudi, da »Priloga 3« izbranega ponudnika ni verodostojno dokazilo o referenčnem prometu iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji, saj je v delu, ki se nanaša na promet s kupcem KELE&KELE, bodisi napačna bodisi neresnična. Glede izpostavljenih navedb Državna revizijska komisija ugotavlja dvoje. Prvič, da naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni zahteval, da se mora promet, predstavljen v »Prilogi 3«, nanašati na promet iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji. In drugič, iz »Priloge 3« izbranega ponudnika nikjer ne izhaja, iz katere dejavnosti izvira referenčni promet s KELE&KELE, naročnik pa predstavitve dejavnosti, iz katere izhaja referenčni promet, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila tudi ni zahteval. Iz navedenega tako sledi, da vlagatelj s trditvami o »Prilogi 3« izbranega ponudnika kot neverodostojnem dokazilu o referenčnem prometu iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji ne more uspeti.

Dalje se Državna revizijska komisija tudi ni opredeljevala do vlagateljevih navedb o tem, kakšna je razlika med dobavo predelanih ekoloških mlečnih izdelkov institucionalnim odjemalcem in dobavo surovega mleka industrijskemu predelovalcu, kot tudi ne do vlagateljevih navedb o tem, kakšna je razlika med mlekom in mlečnimi izdelki. Prav tako se Državna revizijska komisija ni opredeljevala do vlagateljevih (tudi sicer neizkazanih) navedb o tem, katera opravila vse so vključena v dobavo pakiranega mleka v 1-litrskih enotah institucionalnim odjemalcem. Teh navedb namreč vlagatelj ni podal v predrevizijskem postopku, temveč prvič šele v vlogi z dne 2. 4. 2026, s katero se je opredelil do navedb naročnika iz odločitve o zahtevku za revizijo. Ker pa vlagatelj pri tem ni pojasnil, še manj pa dokazal, da teh navedb brez svoje krivde ni mogel navesti že v predrevizijskem postopku, jih je treba v skladu s šestim odstavkom 29. člena ZPVPJN šteti za prepozne, s tem pa za neupoštevne.

Glede na vse navedeno Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagateljevim navedbam o neustreznosti referenc, katerih predmet je dobava ekološkega mleka kupcu KELE&KELE, ni mogoče slediti, posledično pa tudi ni mogoče ugotoviti, da izbrani ponudnik ne izpolnjuje referenčnega pogoja za sklop 2.

Takšnega zaključka ne morejo spremeniti vlagateljeve navedbe o tem, da je naročnik ekološko mleko v sklopu 2 zahteval v pakiranju po 1000 ml in ne v razsutem stanju. Dejstvo, da je naročnik zahteval ekološko mleko v poljubnem pakiranju po 1000 ml (kot to izhaja iz ponudbenega predračuna za sklop 2), namreč samo po sebi še ne pomeni, da je naročnik hkrati zahteval tudi, da mora biti ekološko mleko predelano.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo zatrjeval tudi, da je naročnik kršil načeli enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) in transparentnosti (6. člen ZJN-3) s tem, ko je kot dopustno ocenil ponudbo izbranega ponudnika, ki ne dosega zahtevanega referenčnega praga 110.000,00 EUR z DDV, s čimer je vlagatelja v razmerju do izbranega ponudnika postavil v slabši položaj. Ob dejstvu, da se je vlagateljeva navedba o nedoseganju zahtevanega vrednostnega praga referenc in o posledičnem neizpolnjevanju referenčnega pogoja izbranega ponudnika za sklop 2, kot že pojasnjeno, izkazala za neutemeljeno, je bilo treba kot neutemeljene zavrniti tudi vlagateljeve navedbe o kršitvi načela enakopravne obravnave ponudnikov in transparentnosti.

Ker torej vlagatelj ni uspel izkazati, da izbrani ponudnik ne izpolnjuje referenčnega pogoja za sklop 2, Državna revizijska komisija tudi ni obravnavala vlagateljevih (po vsebini smiselnih) navedb o tem, da naročnik ni preverjal obstoja in vsebine navedb v ponudbi izbranega ponudnika, ki se nanašajo na ta referenčni pogoj. Vprašanje o naročnikovem preverjanju vsebine in obstoja navedb v ponudbi izbranega ponudnika (ki je urejeno v drugem odstavku 89. člena ZJN-3 in ne v petem in šestem odstavku 89. člena ZJN-3, kot to izhaja iz navedb vlagatelja) bi se namreč lahko postavilo šele v primeru, če bi vlagatelj uspel izkazati, da izbrani ponudnik ne izpolnjuje obravnavanega referenčnega pogoja.

Ob dejstvu, da se Državna revizijska komisija iz navedenega razloga ni opredeljevala do vlagateljevih navedb, da bi moral naročnik vsebino ponudbe izbranega ponudnika v delu referenc (tj. zlasti prikazanega prometa izbranega ponudnika iz »Priloge 3«) preveriti, se posledično tudi ni opredeljevala do vlagateljevih navedb, da bi naročnik preverjanje moral opraviti iz razloga, ker bi utegnila predložena dokumentacija vsebovati neresnične navedbe oziroma neresnične izjave. Tudi sicer so bile navedbe o neresničnih navedbah oziroma neresničnih izjavah podane zgolj kot pavšalno ugibanje in ne kot konkretizirana navedba o kršitvi naročnika, ki je domnevno izbral ponudbo z vsebovano neresnično izjavo.

Na koncu Državna revizijska komisija ugotavlja še, da je vlagatelj v vlogi z dne 2. 4. 2026 (sicer prvič in zato prepozno; prim. šesti odstavek 29. člena ZPVPJN) navajal tudi, da v kolikor bi promet iz prodaje mleka zadoščal za priznanje referenc v sklopu 2, bi za izpolnjevanje referenčnega pogoja v navedenem sklopu morale zadoščati tudi reference iz sklopa 1, ki prav tako zajema mleko in mlečne izdelke.

Z navedeno trditvijo se po oceni Državne revizijske komisije ni mogoče strinjati. Kot je razvidno iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, so predmet naročila v sklopu 1 res mleko in mlečni izdelki, vendar zanje naročnik ni zahteval, da morajo biti ekološki, kot je to zahteval za predmet naročila v sklopu 2. Neutemeljena je zato – glede na pravno naravo referenc – vlagateljeva navedba, da v kolikor bi promet iz prodaje mleka zadoščal za priznanje referenc v sklopu 2, bi za izpolnjevanje referenčnega pogoja v navedenem sklopu morale zadoščati tudi reference iz sklopa 1. Ekološka kakovost živil – ne pa razlika med surovino in predelanim živilom

– je namreč tista, ki je po presoji Državne revizijske komisije bistveni razlikovalni element med predmetom naročila v sklopih 1 in 2.

Državna revizijska komisija na podlagi vsega navedenega zaključuje, da vlagatelj z navedbami o kršitvah, ki jih je v zvezi s presojo izpolnjevanja referenčnega pogoja v sklopu 2 očitil naročniku, ni uspel. Posledično je Državna revizijska komisija vlagateljev zahtevkov za revizijo v skladu s prvo alinejo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zavrnila kot neutemeljen.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo in nadaljnjih vlogah zahteval tudi povrnitev stroškov postopka pravnega varstva.

Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik v skladu s tretjim odstavkom 70. člena ZPVPJN iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso.

Ker vlagatelj v obravnavanem primeru z zahtevkom za revizijo ni uspel ne v predrevizijskem ne v revizijskem postopku, je Državna revizijska komisija v skladu z določbo tretjega odstavka 70. člena ZPVPJN vlagateljevo zahtevo za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Tudi izbrani ponudnik je v vlogi z dne 19. 3. 2026 zahteval povrnitev stroškov, ki so mu nastali v postopku pravnega varstva. Državna revizijska komisija je njegovo stroškovno zahtevo zavrnila, saj je ocenila, da prispevek izbranega ponudnika k rešitvi zadeve ni bil bistven, navedbe v omenjeni vlogi pa niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve, zato stroški izbranega ponudnika niso bili potrebni (smiselno prim. tretji odstavek 70. člena ZPVPJN).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Samo Červek, univ. dipl. prav.,
predsednik Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročniku,
- vlagatelju – po pooblaščenju,
- izbranemu ponudniku – po pooblaščenju,
- ministrstvu, pristojnemu za javna naročila.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.